

AMNESTY INTERNATIONAL

Public Statement

AI Index: MDE 13/024/2006 (Public)
News Service No: 060
10 March 2006

ایران: عفو بین‌الملل کاربرد خشونت علیه زنان تظاهرکننده را محکوم می‌کند

عفو بین‌الملل کاربرد خشونت از سوی پلیس ایران، پاسداران انقلاب و نیروهای دیگر در روز 8 مارس را که برای پراکندن حدود 1000 نفر از زنانی صورت گرفت که برای بزرگداشت روز جهانی زن به يك تجمع صلح‌دوستانه در تهران دست زده بودند، محکوم می‌کند. بنا به گزارش‌ها، ده‌ها نفر از زنان از سوی پلیس و نیروهای پشتیبان آن مورد ضرب و شتم قرار گرفته‌اند.

زنان در پارک دانشجو حضور یافتند و با شروع يك تحصن صلح‌دوستانه پلاکاردهایی را با شعارهایی از قبیل «تبعیض علیه زنان نقض حقوق بشر است»، «ما زنان خواهان حقوق انسانی خود هستیم» و «ما زنان خواهان صلح هستیم» به نمایش گذاشتند. در آغاز حدود 100 مأمور انتظامی حضور داشتند، ولی با گسترش تظاهرات اتوبوس‌هایی پر از پلیس و نیروهای لباس شخصی بسیج و نیروهای ویژه ضد شورش متعلق به پاسداران انقلاب نیز به پارک وارد شدند. آنان از زنان تظاهرکننده فیلم و عکس گرفتند و سپس تحت عنوان این که این تجمع اجازه رسمی ندارد به آنان دستور دادند که متفرق شوند.

ولی تظاهرکنندگان حاضر نشدند که محل را ترک کنند، و در ساعت 4:20 بعد از ظهر پس از این که یکی از آنان بیانیه‌ای مبتنی بر خواست حقوق بیشتر برای زنان را قرائت کرد، نیروهای امنیتی به آنان حمله کردند و آنان را زیر ضربات خود گرفتند. بسیاری به وسیله باتون ضربه خوردند که برخی از آنها به وسیله مأموران امنیتی به کار گرفته شد. برای مثال، سیمین بهبهانی، يك شاعر فمینیست مسن با دید ضعیف، به وسیله باتون زیر ضرب قرار گرفت و از سوی مأموران امنیتی مکرراً لگد خورد. خبرنگاران حاضر در صحنه که از مراسم فیلم می‌گرفتند به قرار اطلاع دستگیر شدند و فقط پس از این که فیلم و عکس‌های آنان مصادره شد آزاد شدند.

عفو بین‌الملل از حکومت ایران می‌خواهد که يك تحقیقات فوری در باره کاربرد بیش از اندازه قهر به وسیله پلیس و سایر نیروهای امنیتی به راه اندازد تا اطمینان حاصل شود کسانی که مسئول حمله و کاربرد خشونت علیه تظاهرکنندگان بوده‌اند سریعاً و به صورت عادلانه تحت تعقیب قانونی قرار می‌گیرند. این سازمان همچنین از مقامات ایران می‌خواهد که به مقتضای تعهدات ایران تحت قوانین بین‌المللی به حق آزادی بیان و تجمع احترام بگذارند.

سازمان عفو بین‌الملل، ماده 12 اعلامیه سازمان ملل در باره مدافعان حقوق بشر را به یاد مقامات ایران می‌آورد. این ماده می‌گوید: «هر کسی حق دارد که ... در فعالیت‌های صلح‌آمیز علیه نقض حقوق بشر و

آزادی‌های بنیادین شرکت کند». اعلامیه از کشورهای عضو می‌خواهد که: «همه تدابیر لازم را برای تأمین حفاظت (مدافعان حقوق بشر) ... از هر نوع خشونت، تهدید، تلافی، تبعیض قانونی یا عملی، فشار یا هر نوع عمل خودسرانه دیگر که به خاطر کاربرد مشروع حقوقی که در این اعلامیه آمده متوجه آنان می‌شود، اتخاذ کند.

سابقه امر

همان طور که در گزارش اخیر یکین اورتوک گزارشگر مخصوص سازمان ملل در باره خشونت علیه زنان آمده است، در ایران زنان در قانون، در مواد تبعیض‌آمیز قوانین مدنی و جزائی، و به دلیل نارسائی‌های نظام قضایی، تحت تبعیض قرار دارند. در حال حاضر، زنان از نامزدی برای انتخابات ریاست جمهوری محروم هستند، در طلاق حق برابر ندارند، پس از طلاق تنها تا سن هفت سالگی از حق حضانت کودکانشان برخوردارند، و دیه قتل زن نصف دیه مرد است. در مجلس پیشین، زنان نماینده برای اصلاح قوانین تبعیض‌آمیز تلاش کردند و 23 لایحه به مجلس تقدیم نمودند که بیشتر آن‌ها تحت عنوان ناهمخوانی با قانون شرع از سوی شورای نگهبان رد شد. یکی از این قوانین به منظور تصویب میثاق محو همه اشکال تبعیض علیه زنان ارائه شده بود.

مدافعان حقوق بشر در ایران با محدودیت‌های شدیدی در کارشان روبرو هستند. قوانین ایران آزادی بیان و اجتماع را شدیداً محدود کرده است و مدافعان حقوق بشر به خاطر کارشان غالباً با واکنش‌هایی از قبیل آزار، تهدید، حمله، بازداشت، زندانی شدن و شکنجه روبرو می‌شوند. بسیاری از آنان ممنوع الخروج می‌شوند و از سفر آنان به خارج جلوگیری می‌شود. روند مثبت نام سازمانهای مستقل غیر دولتی (ان‌جی‌اوها)، از جمله سازمان‌های حقوق بشری مانند کانون دفاع از حقوق بشر که به وسیله شیرین عبادی برنده جایزه صلح نوبل اداره می‌شود، پیچیده است و در عمل مرتباً درخواست ثبت نام پذیرفته نمی‌شود و ان‌جی‌اوها را در خطر تعطیل شدن اجباری قرار می‌دهد.

برای اطلاع بیشتر به گزارش «ایران: حکومت جدید در رسیدگی به وضع وخیم حقوق بشر قصور ورزیده است» مراجعه فرمایید (AI Index MDE 13/010/2006, February 2006)